A Határon Túli Magyarok Titkárságának sajtószemléje

2026. október 26.

A HTMT HÍREI

Ülésezett a KMAT elnöksége

Október 19-én megtartotta soros ülését a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács (KMAT) elnöksége. Az elnökségi ülés résztvevői a következő napirendet tekintette át. […] Az eredményes tanácskozás végére a KMAT elnöksége hivatalosan is összehívta 2026. október 28-án közép-európai idő szerint 16.00 órára a KMAT 2026. évi közgyűlését; döntött arról, hogy választó, tisztújító közgyűlést tartanak; határozott az elnökség az elnökjelölt személyéről, valamint javaslatot tett a megújuló elnökség személyi összetételére, illetve az ellenőrző bizottság tagjaira… Forrás KMAT.ua: teljes cikk >

Podcast: Női élettörténetekről tartott előadást Kolozsváron az Irodalomtudományi Kutatóintézet munkatársa

Az EME Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának meghívására Török Zsuzsa, az ELTE HTK Irodalomtudományi Kutatóintézet tudományos főmunkatársa, a XIX. századi osztály vezetője tartott előadást az EME-székház előadótermében. Előadásának címe Újraközölt élettörténetek. A női életírás mint mediális és piaci gyakorlat a 19. században volt. […] Előadását követően a Kolozsvári Rádió munkatársai kérték mikrofon elé az előadót… Forrás Kolozsvariradio.ro: teljes cikk >

MTNE 2026 - Gyergyószentmiklósi Fiókegyesület

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozat 25. fórumának keretében 2026. november 3–4-én, 9.30 órai kezdettel „Az önálló magyar nyelvű oktatásért” címmel rendeznek programot a Gyergyószentmiklósi Városi Könyvtárban. A rendezvény szervezője az EME Gyergyószentmiklósi Fiókegyesülete és a Gyergyói Népfőiskola. […] Az eseményen a száz éve született Demény Lajos akadémikusról is megemlékeznek tudományos előadások keretében… Forrás EME.ro: teljes cikk >

MTNE 2026 - Csíkszeredai Fiókegyesület

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 25. fórumának keretében a Csíkszeredai Fiókegyesület 2026. november 5-én Kiss Elemér-emlékkonferenciát szervez. A program 14 órakor a Menasági Általános Iskola falán elhelyezett Kiss Elemér-emlékplakett megkoszorúzásával kezdődik, majd 17 órától emlékkonferenciát tartanak a csíkszeredai Márton Áron Főgimnáziumban… Forrás EME.ro: teljes cikk >

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Érkezik a kétfokozatú matematikaérettségi

A gimnáziumok és a kijelölt szakközépiskolák diákjai alap- vagy haladó szintű matematikát választhatnak majd. Ettől függ majd a tanulmányok alatti kötelező matematikaórák száma, valamint a kötelező matematikaérettségi formája is. Erről pénteken tájékoztatott Tomáš Drucker oktatási miniszter az iskolák és a munkáltatók képviselőivel közösen. […] Mint tájékoztattak, a matematikaérettségi alapszintje egyszerűbb lesz a haladónál. A tanulmányok során kötelezően 12 órás keretérték vonatkozik rá a 18 órással szemben… Forrás: Korkep.sk: teljes cikk >

Megyei és önkormányzati választási összefoglaló

Különösebb meglepetések és nagyobb problémák nélkül zajlott a szombati megyei és önkormányzati választás. Minden megyeelnök megőrizte pozícióját, a megyei városokban is alig volt mozgás. A Magyar Szövetség szereplése felemásra sikeredett: a párt négy éve túlnyerte magát, 54 képviselője volt, idén 37-et szerzett, de még így is a magyar pártnak van a legtöbb megyei képviselője a pártok közül. […] Képviselők szintjén messze a függetlenek szerepeltek a legjobban. Őket az ellenzéki pártok követik… Forrás: Ujszo.com: teljes cikk > teljes cikk 2 >

A magyar rendőrjelölteknek szánt segítséget a minisztérium törölte

Šutaj Eštok belügyminiszter már tavaly áprilisban arról beszélt, hogy lehetővé kell tenni a magyar anyanyelvű rendőrjelöltek számára, hogy magyarul teljesítsék a pszichológiai teszteket. Akkor is azzal indokolta a tervezett változtatást, hogy egyes jelentkezők a nyelvi akadály miatt buknak el a felvételin. […] A belügyminisztériumtól most azt kérdeztük, mikor tennék lehetővé, hogy a jelentkezők magyarul teljesítsék a pszichológiai teszteket. […] A kísérleti projekt a gyakorlatban nem vált be, ezért nem folytatták – közölte a tárca… Forrás: Parameter.sk: teljes cikk >

Történelmi konferencia Feketenyéken

Feketenyék adott otthont annak a történelmi konferenciának, amelyen a jelentős egyháztörténeti évfordulók, elsősorban a törökellenes csaták jubileumai szolgáltak. […] A rendezvény Mons. Orosch János, a Nagyszombati Főegyházmegye megyéspüspöke védnöksége alatt, Slávik Antal hidaskürti plébános szervezésében valósult meg. […] Az első előadást Baros-Gyimóthy Eszter történész tartotta, aki az 1456-os nándorfehérvári diadal jelentőségéről beszélt. […] A konferencia záróelőadását Schranko László plébános, történész tartotta, aki a Szűz Mária alakjához kapcsolódó tisztelet és jelképek szerepét mutatta be a török uralom alóli felszabadító háborúkban.… Forrás: Felvidek.ma: teljes cikk >

Selyés diadal a Gloria Victis történelmi vetélkedőn

A Rákóczi Szövetség egész Kárpát-medencét összefogó történelmi vetélkedőjén a Selye János Gimnáziumból a verseny meghirdetésekor hat csapat jelentkezett az első fordulóra, 182 másik kárpát-medencei trióval együtt. A második fordulóba azonban kettőnek nem sikerült továbbjutnia. […] Négy csapatunk bravúrja az volt, hogy közülük háromnak sikerült beverekednie magát a döntőbe, míg a negyedik mindössze fél ponttal maradt le a tizedik helyről. […] A végelszámolás számunkra szépen végződött: Dorián, „Molnárzé" és Lujza a verseny új bajnokai lettek, Anna, Benedek és Balázs pedig bronzérmet szerzett… Forrás: Felvidek.ma: teljes cikk >

SZERBIA/VAJDASÁG

Jelentős politikai fordulat

Világszerte vezető hírként számoltak be a nemzetközi sajtóorgánumok a vasárnapi szerbiai parlamenti választások előzetes eredményeiről. A BBC kiemelte, hogy Aleksandar Vučić, a Szerb Haladó Párt választási listájának vezetője elismerte vereségét, a győzelmet pedig az egyetemista mozgalom által támogatott lista szerezte meg. […] Az Egyetemista Lista 140 képviselőhellyel fog rendelkezni a szerbiai Képviselőházban – hozta nyilvánosságra vasárnap éjjel a Cesid a minták 96 százalékának feldolgozása utáni végleges becslés alapján. Az Egyesült Szerbia lista 103 képviselővel, a Vajdasági Magyar Szövetség hárommal, az Albán Koalíció kettő képviselővel rendelkezik majd… Forrás: Magyarszo.rs: teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >

Rendezvény: A vajdasági magyar néprajz-kulturális antropológia ünnepe

A vajdasági magyar néprajz és kulturális antropológia eredményeit, a kutatók munkásságát és szakmai örökségét ünnepelték Szabadkán, a Vajdasági Magyar Folklórközpontban. A rendezvényen vajdasági és magyarországi szakemberek találkoztak, hogy számba vegyék az eddigi eredményeket, és erősítsék a szakmai együttműködést. […] Fehér Viktor, a Kiss Lajos Néprajzi Társaság elnöke, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: „Azért is hívjuk ezt a vajdasági magyar néprajz és kulturális antropológia ünnepének, mert 2021 óta a Magyar Néprajzi Társaság október 27-ét jelölte ki a magyar néprajz ünnepének… Forrás: Pannonrtv.com: teljes cikk >

Kiadvány: Ahány ház – annyi szokás

A népi kultúra, a gasztronómia és az értékőrzés találkozik a magyarkanizsai József Attila Könyvtár legújabb kiadványában, az Ahány ház – annyi szokás című kötetben, amelyet szerdán délután, a községnapi rendezvénysorozat zárónapján mutattak be a magyarkanizsai városháza dísztermében. […] A könyv egész struktúráját úgy alakítottuk ki, hogy januártól decemberig tudjunk recepteket kínálni a főzni vágyóknak. A néphagyományainkhoz, a szokásainkhoz és az ünnepkörökhöz kapcsolódó receptek szerepelnek benne, amelyeket akár húsvétkor, karácsonykor vagy éppen a böjti időszakban is elkészíthetnek – fogalmazott Sós Nóra a kötet társszerkesztője… Forrás: Hetnap.rs: teljes cikk >

Elkezdődött a Nagybecskereki Egyházmegye szakrális örökségének digitalizálása

Megkezdődött a Nagybecskereki Egyházmegye szakrális örökségének digitalizálása, amelynek célja a térség római katolikus templomainak, kápolnáinak és imaházainak fényképes dokumentálása, valamint építészeti és művészeti értékeinek megőrzése és bemutatása. […] A sorozat első állomása a törökkanizsai Szent György vértanú római katolikus plébániatemplom, amelynek bemutatásával kezdetét vette az egyházmegye épített vallási örökségét bemutató kezdeményezés… Forrás: Hetnap.rs: teljes cikk >

ROMÁNIA/ERDÉLY

Történészi kerekasztal a hetven éve zajlott magyar forradalomról

Magyar és román történészek osztották meg egymással gondolataikat október 23-án, a Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusa és a Babeș-Bolyai Tudományegyetem Európai Tanulmányok kara társszervezésében zajlott panelbeszélgetésen. […] A Román-magyar sorsközösség és szolidaritás az antikommunista ellenállástól a jelenkori geopolitikai kihívásokig című, román nyelvű beszélgetésen

Lucian Nastasa-Kovács, az MTA külső köztestületi tagjának kérdéseire válaszolva Murádin János Kristóf, Novák Csaba Zoltán (mindketten az MTA külső köztestületének tagjai), Radu Albu-Comanescu és Virgiliu Tarau történészek ismertették az ’56-os forradalmat övező nemzetközi kontextust és a budapesti események erdélyi visszhangját… Forrás: Szabadsag.ro: teljes cikk >

Beszélgetés: Mit hagyott hátra 1956 a következő nemzedékeknek?

A beszélgetést Szabó Zsolt irodalomtörténész, a Kolozsvár Társaság elnöke, az MTA külső köztestületének tagja vezette Benkő Levente történésszel, a Művelődés folyóirat főszerkesztőjével a Kolozsvári Magyar Szalonban. A meghívottak erdélyi 1956-os elítéltek hozzátartozói voltak, akik személyes és gyermekkori emlékeiken keresztül idézték fel a letartóztatások, valamint a megtorlások családjukra gyakorolt hatását. […] Benkő Levente egy konkrét esetet ismertetve világított rá a korabeli dokumentumok és a személyes emlékezet jelentőségére. Dobai István nemzetközi alkotmányjogász 1956 tavaszán elkezdett kidolgozni egy tervet az erdélyi kérdés rendezésére, amelynek célja az volt, hogy eljuttatták volna az ENSZ-hez… Forrás: Szabadsag.ro: teljes cikk >

Politikum: Bukarest hallgatása a magyar forradalom évfordulóján

Román értelmiségiek kifogásolják Bukarest hallgatását az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 70. évfordulója kapcsán. Elmarasztalják a román állami vezetőket amiatt, hogy nem vettek részt a budapesti ünnepi megemlékezésen, valamint nem fogalmaztak meg a történelmi pillanathoz méltó nyilvános üzenetet. […] Vladimir Tismăneanu politológus, szociológus Facebook-bejegyzésben adott hangot csalódottságának amiatt, hogy a román állam máig nem határolódott el az egykori bukaresti kommunista rezsimtől amiatt, hogy kiszolgáltatta a Szovjetuniónak a Nagy Imre-csoportot. […] A román állami vezetők évfordulóhoz való hozzáállását a transzilvanizmus és regionalizmus eszméjét hirdető Transilvania Noastră – Erdélyünk – Unser Siebenbürgen Egyesület elnöke, Tudor Duică is elmarasztalta… Forrás: 3szek.ro: teljes cikk >

Interjú: Rácz Éva, egyetemi tanár

Harminc éve Szatmárnémetiben, egy kábeltévés álláshirdetéssel indult az a pálya, amely a romániai magyar sajtó és újságíróképzés meghatározó „hangjává” tette. […] rádiózást tanítok, valamint nyilvános beszédet, és a kutatási területem is a rádió. A doktori dolgozatom is, ami könyvben megjelent, a Kolozsvári Rádióról szól, és én jellemzően romániai magyar médiát és rádiózást kutatok. Nem engedi meg a kutató énem a rádiós énemnek, hogy ne legyen ott tény, szám, adat, elmélet. Így működik, hogy mindig egyik a másikat ellenőrzi. […] Most zárult a MÚRE-projekt, ami alapvetően azzal a céllal született, hogy újságíróknak és pedagógusoknak segítsünk médiatudatosságuk elmélyítésében, valamint iskolásoknak beszéljünk majd a médiáról… Forrás: Nolieg.ro: teljes cikk >

Podcast: Alig találnak munkát a romániai fiatalok

Románia az egyetlen ország az Európai Unióban, ahol a fiatalok munkanélkülisége meghaladja a 30 százalékos küszöböt. A Digi24 által idézett számvevőszéki jelentés is kifejti az okokat: a gyerekek nem sajátítanak el gyakorlati ismereteket az iskolában, mert elavult tanterv szerint tanulnak, amely nem veszi figyelembe a munkaerőpiac követelményeit. […] A helyzet javítása érdekében az iskolai lemorzsolódáson kéne javítani – mondta rádiónknak Csata Zsombor szociológus, a BBTE Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézetének oktatója, az MTA külső köztestületének tagja, akivel Birtalan Albert beszélgetett… Forrás: Kolozsvariradio.ro: teljes cikk >

Beszélgetés: 1956 emlékezete erdélyi diákszemmel

Együtt, szabadon! – Tisztelgés az ’56-os forradalom hősei előtt címen az 1956-os eseményekről hirdetett meg élő történelemórát a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kolozsvári karának Tordai úti épületében a Kolozs Megyei Magyar Diáktanács. […] Benkő Levente Farkas Györggyel, a Sapientia EMTE egyetemi adjunktusával beszélgetett, hogyan élte meg diákként a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumban az 1956-os történéseket… Forrás: Szabadsag.ro: teljes cikk >

Podcast: Hamarosan forgalomba kerülhet a világ első rákvakcinája

Az immunterápia újabban nagyon megnövelte a rákbetegek túlélési esélyét. Ezeknek köszönhetően a daganatos betegség már most olyan krónikus betegségnek számít, ami az esetek többségében menedzselhető, szemben azzal, ami 30 évvel ezelőtt volt – mondta A Kolozsvári Rádiónak Fejér Szilárd kémikus kutató, virológus annak kapcsán, hogy hamarosan forgalomba kerülhet a világ első rákvakcinája… Forrás: Kolozsvariradio.ro: teljes cikk >

Vélemény: Emberszámba veszi-e a politikus a kritikus értelmiségit?

Kiss Tamás, az MTA külső köztestületi tagjának egy méltányosabb politika esélyeiről szóló írása nagyon szépen elegyíti egy, az erdélyi magyar társadalmat jól ismerő kutató megállapításait a felmerülő kérdések ideológiai megközelítésével. […] Továbbra is úgy vélem az RMDSZ a romániai magyar közösség óriásprojektje, és megéri megújítani. […] Kellene valamifajta reakció az

RMDSZ részéről, amely eddig nyilvánosan leginkább csak hallgatott. […] Horváth Réka közgazdász, politológus szintén az MTA külső köztestületi tagjának véleménycikke… Forrás: Transtelex.ro: teljes cikk >

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Helytörténeti konferenciát rendeztek Nagydobronyban

A rendezvény középpontjában Nagydobrony évszázados történelmének feltárása, a közösségi emlékezet megőrzése és a jövő nemzedékei iránti felelősség állt. A konferencia megrendezésének különleges történelmi apropót adott Braun László történész, az MTA külső köztestületi tagjának kutatómunkája, aki rátalált az 1270-ből származó adománylevélre. […] A konferencián a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem oktatói és kutatói, valamint az MTA külső köztestületének tagjai is előadtak: Elsőként Csatáry György tartott előadást Nagydobrony kutatásának lehetőségei a Kárpátaljai Állami Levéltárban címmel. […] Kész Barnabás Honfoglalás: A magyarság megtelepedése vidékünkön című előadása a magyarság megtelepedésének történelmi összefüggéseit állította középpontba. […] Molnár József Ember a tájban – A természetföldrajzi környezet változásának hatása a vidék népességére című előadása a természeti környezet és az emberi közösségek kapcsolatával foglalkozott. […] Molnár Ferenc a település társadalmának és fejlődésének hosszú 19. századi folyamatait mutatta be, míg Molnár D. István Nagydobrony 20. századi sorsfordulóival foglalkozott… Forrás: Karpataljalap.net: teljes cikk > teljes cikk 2 >

Videó: Tudományos konferenciával és forráskiadvány-bemutatóval tisztelegtek ’56 emléke előtt Beregszászban

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetemen „1956–2026: Forradalom, megtorlás, emlékezet. Az 1956-os forradalom és szabadságharc hetven év távlatából” című tudományos konferenciával emlékeztek az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulójára. […] Váradi Natália, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Történelem és Társadalomtudományi Tanszékének docense, az MTA külső köztestületének tagja köszöntötte az előadókat, résztvevőket, az egyetem vezetését. […] Orosz Ildikó, a Rákóczi Egyetem elnöke, valamint az MTA külső köztestületének tagja kiemelte: a konferenciának az a feladata, hogy a közös érzést, a nemzettudatot őrizzük meg és adjuk át a következő generációknak… Forrás: Kiszo.net: teljes cikk > teljes cikk 2 >

Megható színházi előadással emlékeztek az 1956-os forradalom hőseire Kárpátalján

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulója alkalmából két helyszínen is bemutatták a „Hazaszállnak a füstkarikák” című zenés-irodalmi előadást Kárpátalján. […] A munkácsi magyar oktatási intézmények diákjai közös színdarabbal idézték fel az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc sorsfordító eseményeit, a hősök bátorságát és a szabadságért hozott áldozataikat a Munkácsy Mihály Magyar Házban tartott ünnepi megemlékezésen… Forrás: Karpataljalap.net: teljes cikk > teljes cikk 2 >

Művelődéstörténeti előadás a Munkácsy Mihály Magyar Házban

Ötödik alkalommal rendezték meg a Művelődéstörténeti barangolások című előadás-sorozat következő állomását október 13-án a Munkácsy Mihály Magyar Házban. […] Az est vendége Popovics Béla művészettörténet- és irodalomtanár, helytörténész volt, aki Odüsszeusz nyomában című előadásában Homérosz legendás hősének kalandjait és utazásának helyszíneit mutatta be… Forrás: Karpataljalap.net: teljes cikk >

Videók: Emlékek és történetek 1956-ról

Az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményei nemcsak a történelemkönyvek lapjain élnek tovább, hanem azok emlékeiben is, akik személyesen élték át ezt az időszakot, vagy családjuk révén őrzik a korszak történeteit. […] Varga János és Milován Sándor `56-os visszaemlékezései… Forrás: Tv21ungvar.net: teljes cikk > teljes cikk 2 >

DIASZPÓRA

A forradalmárok leszármazottjainak jelenlétében emlékeztek Washingtonban

Számos rendezvénnyel emlékeztek meg a külképviseletek az 1956-os forradalom 70. évfordulójáról […] Az ünnepségen az azt szervező, a Kossuth Házat működtető Kossuth Alapítvány elnöke, Végh Sándor beszédében a magyar történelem szabadságküzdelmeinek párhuzamaira hívta fel a figyelmet. […] A megemlékezés meghívott szónoka P. Nagy Tibor, az amerikai külügyminisztérium korábbi államtitkára volt, aki családjával együtt az 1956-os forradalom után menekültként érkezett az Egyesült Államokba… Forrás: Felvidek.ma: teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >

Interjú Balga Zoltán prágai magyar plébánossal

Október első hetében Esterházy János felvidéki politikusra emlékeztek Beregszászban. Az eseményre érkezett a Vérke-parti városba Balga Zoltán, a Prágai Magyar Katolikus Plébánia plébánosa, aki Esterházy János kultusza és emlékének ápolása a csehországi magyarság körében címmel tartott előadást. […] Kitartóan dolgozik azon, hogy megismertesse Csehországban a politikus életét,

munkásságát, valamint, hogy előmozdítsa Esterházy boldoggá avatási ügyét. Vele beszélgettünk. […] Jelenleg 80–120 fő között mozog a híveink száma. Sokat segített a prágai magyar civil szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, illetve az, hogy létrehoztunk egy kollégiumot egyetemista fiúk számára. Tizenkét fiú lakik a plébánia tetőterében. Ők felvidéki és anyaországi magyar ajkú diákok…
Forrás: Karpatalja.ma: teljes cikk >

Összeállította: Bóna László